

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce **HOPR TRADE CZ, s. r. o., v úpadku**, se sídlem Libušina 667/72, Olomouc, zastoupený JUDr. Stanislavem Lžičářem, daňovým poradcem se sídlem Rokytnice v Orlických horách 401, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení **Mgr. Ing. Petry Hýskové**, se sídlem Tyršova 1835/13, Praha 2, jako insolvenční správkyně žalobce, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 18. 5. 2021, č. j. 65 Af 54/2020 - 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení o kasační stížnosti **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osobě zúčastněné na řízení **se vrací** zaplacený soudní poplatek ve výši 5.000 Kč, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Finanční úřad pro Olomoucký kraj (dále jen „správce daně“) rozhodnutím ze dne 11. 12. 2019, č. j. 2072310/19/3101-51523-803716, zamítl žádost žalobce ve smyslu § 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, o vyplacení přeplatku na dani z přidané hodnoty ve výši 1 658 910,99 Kč, vzniklého v důsledku realizovaných daňových exekucí poté, co byly exekuční tituly (platební výměry a dodatečné platební výměry) zrušeny soudem. Důvodem zamítnutí žádosti bylo zajištění finančních prostředků podle § 79e zákona č. 141/1960 Sb., trestního řádu, usnesením vydaným Krajským soudem v Brně – pobočkou ve Zlíně dne 23. 9. 2019, pod sp. zn. 69 T 3/2019, který v trestní věci obviněného žalobce a dalších osob rozhodl o zajištění částky ve výši 150 321 576,67 Kč na účtu č. 705-47623811/0710 vedeném u České národní banky. Odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 6. 2020, č. j. 23729/20/5100-41453-711400. Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci výše uvedeným rozsudkem.

[2] Krajský soud z judikatury Ústavního soudu dovodil, že proti uvedenému zajištění finančních prostředků je třeba se bránit v rámci trestního řízení za pomoci nástrojů, které žalobci poskytuje trestní řád (§ 79a odst. 1 a § 79f trestního řádu). Žalovaný i správce daně byli podle § 79e odst. 1 trestního řádu vázáni usnesením o zajištění a nemohli tak žádosti o vyplacení

vyhovět. Ani námitku, že zajištěné prostředky nemohly představovat výnosy z trestné činnosti, jelikož se jednalo o úroky z neoprávněného jednání správce daně, neshledal krajský soud důvodnou, jelikož ji měl žalovaný uplatnit v rámci řízení o zajištění. Z uvedených důvodů proto žalobu zamítl.

[3] Osoba zúčastněná na řízení, insolvenční správkyň žalobce (stěžovatelka), podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Uvedla, že z rozhodnutí správce daně ani žalovaného není zřejmé, zda se finanční prostředky představující nárok žalobce nacházejí na účtu správce daně dotčeného usnesením o zajištění. Z obsahu spisu a výpisu z osobního daňového účtu žalobce plyne, že správce daně částku nárokovanou v současném řízení na účet nepřipsal. Na účtu podléhajícím zajištění tedy nikdy nebyl a není evidován daňový přeplatek z titulu neoprávněného jednání správce daně. Jelikož zajištění dopadá (jen) na účet, na který požadovaná částka nebyla připsána, je nesprávný závěr krajského soudu ohledně nemožnosti její výplaty. Dle stěžovatelky tedy nemohli být správce daně a žalovaný vázáni usnesením trestního soudu o zajištění, jak uzavřel krajský soud, není-li zřejmé, že se dané finanční prostředky nacházely na dotčeném účtu. Dále uvedla, že zvolený postup měl vést ke zvýhodnění jednoho z věřitelů žalobce.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že účet postižený zajištěním je sběrný účet pro účely daně z přidané hodnoty, na který přijímá platby související s touto daní a z něj také provádí související platby (vyplácení nadměrných odpočtů a jiných vratitelných přeplatků a příslušenství daně). Pro posouzení, zda má žalobce u správce daně nějaký přeplatek, není rozhodný stav peněžních prostředků na bankovním účtu, ale stav jeho osobního daňového účtu, který správce daně vede v rámci evidence daní. Pokud by tedy správce daně chtěl vyplatit žalobci úroky z neoprávněného jednání správce daně, činil by tak z účtu, na nějž dopadá zajištění a nemohl by tak s určenou částkou vůči žalobci disponovat. Posuzovat věcnou správnost či zákonnost rozhodnutí o zajištění finančních prostředků vydaného v trestním řízení daňovým orgánům nepřísluší. V dalším se žalovaný ztotožnil s rozhodnutím krajského soudu.

[6] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje s argumentací stěžovatelky. Tvrzení žalovaného o existenci jediného účtu určeného pro přijímání a vyplácení veškerých plateb souvisejících s daní z přidané hodnoty, označil za nepravdivé; poukázal přitom na konkrétní případy, kdy měly být platby příslušenství daně z přidané hodnoty vyplaceny z jiného účtu.

[7] Stěžovatelka v replice rozporovala vyjádření žalovaného, že účet podléhající zajištění je jediným účtem, který využívá pro účely daně z přidané hodnoty. Uvedla příklady dalších účtů, které má správce daně k dispozici a ze kterých mohl platbu daňového přeplatku provést. Dále argumentovala tím, že v jiné věci vyplatil správce daně žalobci přeplatek vzniklý u daně z přidané hodnoty z jiného účtu, než který podléhal zajištění. Správce daně tedy prokazatelně pro účely daně z přidané hodnoty užívá i další účty. V podání ze dne 25. 10. 2021 stěžovatelka, v návaznosti na usnesení tohoto soudu ze dne 20. 9. 2021, č. j. 1 Afs 185/20201-61, kterým byla pro nepřipustnost odmítnuta její kasační stížnost v jiné, úzce související věci, uvedla, že kasační stížnost nebyla podána z jiných důvodů, než jsou uvedeny v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační argumentace totiž jen vyvrací závěry krajského soudu o existenci jediného účtu, sloužícího pro přijímání a vyplácení veškerých plateb souvisejících s daní z přidané hodnoty, a tedy že právě na tomto účtu musel být zaevidován či připsán požadovaný přeplatek na dani.

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval přípustností kasační stížnosti ve smyslu § 104 s. ř. s.

[9] Není pochyb o tom, že žalobce, jakkoli se nacházel v úpadku, byl aktivně legitimován k podání žaloby v dané věci (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 4 As 149/2017 - 121, č. 3767/2018 Sb. NSS). Rovněž není sporné, že stěžovatelka, jakožto insolvenční správkyň žalobce, byla oprávněna v řízení o žalobě podané úpadcem (žalobcem) vystupovat v postavení osoby zúčastněné na řízení (viz rozsudek rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 1 Afs 58/2017 - 42, č. 3686/2018 Sb. NSS). Konsekventně pak byla stěžovatelka oprávněna podat proti rozsudku krajského soudu o žalobě úpadce kasační stížnost (srov. § 102 s. ř. s.).

[10] Stejně jako v jiných sporných řízeních je i v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, vedeném dle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s., žalobce *dominus litis*. Je tedy výlučně v dispozici žalobce, vymezit cestou formulace žalobních bodů [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., § 75 odst. 2 věta první s. ř. s.] konkrétní rozsah přezkumu prováděného soudem. Takto formulovanými žalobními body je krajský soud vázán; nad jejich rámec může přihlédnout toliko k nicotnosti správního rozhodnutí (§ 76 odst. 2 s. ř. s.) či vadám řízení, které brání projednání žaloby v rozsahu řádně uplatněných žalobních bodů (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84).

[11] V nyní souzeném případě tedy rozsah soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného vymezil výlučně žalobce podanou žalobou. V ní namítl, že zajištění jeho finančních prostředků (usnesením vydaným Krajským soudem v Brně – pobočkou ve Zlíně pod sp. zn. 69 T 3/2019) se vztahuje jen na majetkovou podstatu, která je výnosem z trestné činnosti. Přepatek na daní z přidané hodnoty dle jeho názoru nepředstavoval výnos z trestné činnosti, a proto se na něj nemohly vztahovat blokační účinky zmíněného usnesení, postihující částku 150 321 576,67 Kč na čísle účtu 705-47623811/0710, vedeném u České národní banky. Krajský soud k této žalobní námitce uzavřel, že proti zajištění finančních prostředků je třeba brojit v rámci trestního řízení a že dopadá na celkovou částku, nikoliv na konkrétní plnění, a je proto na trestním soudu, aby posoudil rozsah zajištění.

[12] Stěžovatelka však v kasační stížnosti vznesla zcela nová tvrzení, postavená na premise, že finanční prostředky nebyly na zajištěném účtu připsány (což ovšem bylo podstatou tvrzení žalobce), a že existuje více účtů, na nichž správce daně eviduje finanční prostředky daňového subjektu (což žalobce vůbec netvrdil); vznesla tedy nová tvrzení, která nebyla (ani nemohla být) řešena krajským soudem vzhledem k dispoziční zásadě zakotvené v § 75 odst. 2 s. ř. s. Kasační námitky tak představují novum, kterým se Nejvyšší správní soud, přezkoumávající zákonnost procesního postupu krajského soudu a rozhodnutí, které z žalobního řízení vzešlo, nemůže zabývat. Ostatně, stěžovatelka by tyto námitky nemohla uplatnit ani před krajským soudem, jelikož dle § 34 odst. 3 s. ř. s. jako osoba zúčastněná na řízení nedisponovala předmětem řízení, tj. nemohla rozšiřovat okruh žalobních bodů uplatněných žalobcem. Obsahem kasační stížnosti není ani tvrzení o pochybení krajského soudu podřaditelné pod § 103 odst. 1 písm. c) nebo d) s. ř. s. (tj. zmatečnost soudního řízení či jeho jiné vady, které mohly mít vliv na zákonnost rozsudku krajského soudu); namítání těchto vad není imanentně spojeno s osobou žalobce a jím vznesenými žalobními námitkami.

[13] Lze tedy uzavřít, že kasační stížnost stěžovatelky se opírá *jen o jiné důvody, než které jsou vedeny v 103 s. ř. s.*; jde proto o kasační stížnost nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2020, č. j. 8 Afs 378/2018 - 43, nebo ze dne 2. 9. 2021, č. j. 9 As 106/2021 - 48)

[14] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatelky podle § 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a § 120 s. ř. s. jako nepřipustnou odmítl.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, též o vrácení poplatku za kasační stížnost osobě zúčastněné na řízení, neboť její kasační stížnost byla odmítnuta. Soudní poplatek bude vrácen ve lhůtě dle § 10a odst. 1 téhož zákona.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu